

Rendet a Háziipari Szövetkezetben!

Hozzászólás a „Délmagyarország” cikkéhez

A január 27-én megjelent cikkkel teljes egészében egyetértek. Örömmel vettük, hogy a párt-sajtó foglalkozott szövetkezeteink helyzetével. Igen helyes a cikk címe is: „Rendet a Háziipari Szövetkezetben!”

Örömmel fogadjuk a sajtó igazságos bírálatát, sokat tanulunk belőle

és ezután éberebben hajtjuk végre a párt és kormány határozatait.

Van azonban még egy igen súlyos hiba, ami sok esetben elkedvetlenít bennünket, Jogos kritikánkat a szövetkezet magasabb gazdasági szervei nemegyszer figyelmen kívül hagyják. A szövetkezeti forma a szocialista szektor megerősítését jelenti. Különösen a háziipari szövetkezetekre vonatkozik ez, ahol csökkentett munkaképességek is dolgoznak.

A szövetkezet ennek ellenére igen nagy lehetőséget nyújtott számos osztályidegen személynek is, akik kezdetben meghúzódnak dolgoztak. A jobboldali nézetek gyakorlati megnyilvánulása meghízta őket

és egy-egy területen komoly jogot biztosítottak maguknak. Így nemegyszer elnyomták a becsületes, csökkentett munkaképességű dolgozókat, s ha ez simán nem ment, még burkolt erőszakhoz is folyamodtak.

Szerintünk is tarthatatlan az, hogy a Háziipari Szövetkezet levitelt horthysta katonatiszt, volt nagykereskedő, gyárosok és nagyságos aszsonyok jótékony egyesülete legyen. Sajnos, nálunk ez fennáll. Egyetlen becsületes, nagycsaládos dolgozó sem tudott olyan összeghez és termeléshez jutni, mint a cikkben említett személyek, akik egykönnyen előrántottak tízezer forintot, vagy annál többet is egy-egy termelőszékhöz.

Igen érdekes jelenség, hogy ha véletlenül a szövetkezetben nemrég megalakult fiatal párt-szervezet tagjai felmérték az osztályidegenek túrhelyen magatartását, akkor nem egy esetben a szövetkezet legfelsőbb gazdasági szerve is azon a véleményen volt, hogy a munkához min-

denkinek joga van. Ezek a személyek azonban, noha jogaik van a munkához, nem igyekeztek a magasépítő vállalatokhoz, az utépítő vállalatokhoz, vagy valamelyik olyan üzembe, ahol csak munka árán juthattak volna jövedelemhez.

A különböző pozíciókba beférkőzött barátainkon keresztül mindig megtalálták a módot arra, hogy könnyű és tisztá munkához, nagy összegekhez jussanak. Számtalan esetben félrevezették a szövetkezet munkásokból álló vezetőségét és magát a fiatal párt-szervezetet is.

A tegnapi szabad párt-punkon a felszólalásokból megállapítottuk, hogy a jelenlegi állapot túrhelyen, azért is, mert a pártalapszervezet felhívására az utóbbi időben felfigyeltünk ezekre a jelenségekre.

A jobboldali nézetek nevelkedő és busás keresettől kövéré hízott személyek lenézik a szövetkezet egyszerű dolgozóit, sőt pozíciójuknál fogva nemegyszer megfélemlítik, vagy elűzik munkakörükéből.

Ezután nyitott szemmel fogunk járni és ígérjük, hogy a párt-szervezet és a vezetőség segítségével rövid időn belül rendet teremtsünk szövetkezeteinkben. Mi bízunk abban, hogy igazunkat a párt segítségével valóra tudjuk váltani.

Petróczki István
Brandstein Magda
Mari Péterné

Men'sük meg vetéseinket a vadzizek pusztításaitól!

A sok őszi és téli esőzés következtében szántóföldjeink túl magasra emelkedett a talajvíz szintje. Őszi gabonavetéseink jelentős része — különösen az alacsony fekvésű területeken — víz alá került. Uj-esztendő kenyér- és takarmánygabona termésünket komoly veszély fenyegeti. A talajvíz kivakítja, ligetessé teszi gabonaföldjeinket. Sok száz és ezer mázsa termésvesztésre számíthatunk, ha nem látunk hozzá sürgősen a felszaporodott talaj- és esővíz leeresztéséhez. Az utóbbi határjárásunk alkalmával tapasztaltuk, hogy a földek között húzódnak vadvízvezető csatornák nagyobb része eltömődött, és sok helyen ennek következtében kerültek nagy területű vetések víz alá. Ezt egy percig sem nézhettük tétlenül tovább. Termelőszövetkezeti tagok, egyéni gazdák, géppalómási és állami gazdasági dolgozók mindenütt fogjanak össze s tisztítsák ki a csatornákat.

Közéleti tanácsaink, falusi párt-szervezeteink kommunistái legyenek mindegyik kezdeményezőik ebben a munkában. Szervezenek brigádokat, s alaposan vizsgálják végig a falu határát, s megnézik meg minden talpalatnyi végét a kizuzulástól, mert népünknek minden szem búzára, árpára szüksége van.

A kulturális munka helyzete az Újszegedi Kender-Lenzővő Vállalatnál

AZ ÚJSZEGEDI Kender-Lenzővő Vállalat színjátzóit, zenészeit, táncosait és énekesit szép múltra tekinthetnek vissza. 1948-tól 1953-ig kisebb zökkenőktől eltekintve egyre jobban fejlődött a fiatalok kulturális tevékenedése. A belső, gyári szerepléseken kívül jutott idő a külső, meghívásos szereplésekre is. A környező községek és más üzemek dolgozóit előttem egy-szer csillogtatták tudásukat, a viszontmeghívások sorában pedig az Újszegedi Kender-Lenzővő dolgozóit szórakoztatták a külső és más öntevékeny csoportok. Ez azonban a múlté.

Néhány kisebb szereplést kivéve, az Újszegedi Kender-Lenzővőben megállt az öntevékeny csoportok munkája jórészt azért, mert egymást váltották a kultúrfelelősök. Jelenleg is huzamos idő óta betegkedik már Bálint Lászlóné. Helyettesei viszont nem nagyon versengenek betölteni feladatukat. Pedig lehetne. Az utóbbi időben a mindenkori kultúrfelelősök például csak a fiatal és új színjátzókat lelkesedtek. Elfelejtették az „öregek”-ről, Csókási Mihályról, Bárdos Évától és a többiekéről.

Bárdos Évát egyetemen tanulmányai miatt felejtették el, s azóta sem kereste fel senki. Pedig szívesen résztvenne a kulturális munkában is. Bárdos Éva elvtársnő szerint azonban más ok is van, ami miatt ő sem igyekezett keresni a „kultúrosok”-kal a kapcsolatot. Például az, hogy Révész Mihály, a volt kultúrfelelős sokszor megengedte magának is, meg a szereplőknek is az italozást a szereplések előtt és után. Ebből nem egyszer támadt a helyszínen civakodás, nézeteltérés a szeszől és a dícsőgtől ittas vezetők és a szereplők egymelyike között. Egyes esetekben méltatlannak bántak az üzemben a kultúra munkásaival. Előfordult, hogy a lehetőségeken belül az üzem vezetősége nem keresett olyan megoldást egyes szereplőknek, hogy a termelési munka mellett aktívan működhessenek a kulturális csoportokban. Ebből következik az is, hogy a kulturális munkával szemben egyoldalúan csak a sportot, a futballt támogatták — sokszor agyontámogatták — az illetékesek minden tekintetben.

A KULTURÁLIS MUNKA hibái abban keresendők, hogy a DISZ- és a szakszervezet nem értik meg egymást, mert mind-egyik a maga javára akarja fordítani a rendezvények bevételeit. Nemrég például a DISZ zászlóavatási ünnepségét nem segítette a szakszervezet, azért, mert nem látta annak anyagi hasznát. Nagy kár, hogy egyes tömegszervezetek elsősorban anyagi hasznat akarnak húzni az üzemi kulturális munkából. Pedig elsősorban azt kellene látniok, hogy a műveltség munkáit kultúraltban dolgozik a termelőmunkában.

Csókási Mihály művezető a „legöregebb” és a legjobb színjátzó közre tartozik, ha megoly rjtának vállal is szerepet. Nem az az ember ő, aki a magasabb beosztás miatt húzódo-

zott volna vissza a kulturális élettől, mint egyesek. Vőneki Antal anyag- és áruforgalmi csoportvezető például már régóta begubódozott a családi élet melleg, álomba ringató fészkebe. Pedig 1948-ban, segédmunkás korában a jó színjátzó közre tartozott. Azóta „kiöregedett” e harminceves fiatalember; egy-két évig támogatta a sportosokat, de ma már semmilyen kulturális munkája nincs az üzemben. Úgy látszik, ez nem is hiányzik sem neki, sem másoknak.

A kultúrfelelősök ne csináljanak primadonnákat egyes szereplőkkel a többiek rovására. Az ilyen dédelgetésekből nő ki az olyan magatartás, mint Farkas László vagyonőr. Farkas László — aki egyébként kitűnő zenész — egyszer azonban nem kapott meg 50 forint jogos fellépti díjat és ezért kilenc hónap óta nem muzsikál az üzemieknek.

A SPORTOSOK havi 60-70 órát fordítanak a gyáron kívüli hivatalos ügyekre, szereplésekre. A szakszervezeti és kulturális ügyvitelre viszont 10-12 órára nyílik kifelé a gyár kapuja. Látványosan a kettő közre nagy az aránytalanság. Csak hogy a gyáron belüli kulturális munkára havi 100 „hivatalos” óráról is több esik, amikor a próbákra és egyéb rendezvényekre a termelési folyamat megszakításával mennek el az érdekelt szereplők. Ehhez a száz „hivatalos” órához vegyük még hozzá a munka után végzett kulturális foglaltságokat, s rögtön megnő az arány a „kultúrosok” javára. A sok „hivatalos” és nem hivatalos óra eltöltése és összeadása még nem szűli meg az igazi kulturális életet az Újszegedi Kender-Lenzővőben.

Az üzemi pártbizottság igen sokat foglalkozik üzemi dolgozók kulturális igényeinek kielé-

gítésével. A lehetőségen belül támogatja az öntevékeny csoportok munkáját. Az utóbbi időben azonban kicsit levetette szemét a kultúrvezetőkről. A beteg Bálintné elvtársnő helyett erősekező helyettesről kellett volna gondoskodnia, hogy egy ember kiesése miatt ne álljon meg, ne dűcögjön az üzem kulturális munkája. Azonban a DISZ is felbredhetett volna, mert az ő kötelessége is kijterjed erre a területre. A DISZ-bizottság szervezőitkárának, Halász Károly mérnök elvtársnak viszont nem derogál a DISZ-ben végzendő munka huszonhat éves kora ellenére, csak a szakmai elefant-csonat-oronyba való visszahúzó-dás. Az ilyen és ehhez hasonló magatartásból következik, hogy sántikál a kulturális munka az Újszegedi Kender-Lenzővőben, ahol pedig kiváló múltra tekinthetnek vissza a fiatalok.

A KULTURÁLIS MUNKA nagyon igényes, sok figyelmet követel magának, de ugyanakkor nem kevesebb körültekintést és ellenőrzést is. Eppen ezért nem felelkezhetünk meg a kulturális élet veteránjairól, akik sok tapasztalatot tartogatnak a tarsolyukban. Igényeljük ezeket a tapasztalatokat a legifjabb kulturális munkások. Az üzemi pártbizottság segítségével a DISZ-nek kell rendet teremtenie, hogy ne maradjon kihasználatlan egyetlen óra sem, amit a magunk és dolgozó társaink művelődésére fordítunk. Mindenekelőtt eleventítsük fel az öntevékeny csoportok a környező falvak színjátzóival és más szereplőivel a kapcsolatot a munkás-paraszt szövetség jegyében, hogy a kölcsönös meghívásokkal és igényes műsorokkal szórakoztassák és neveljék az üzemek és falvak dolgozóit.

Lódi Ferenc

Szeged az első a nagyvárosok közötti begyűjtési versenyben

A Begyűjtési Minisztérium értékelése alapján az ország megyei jogú városai között a múlt évi begyűjtési versenyben Szeged a legjobbat, Miskolcot megelőzve az első helyre került.

A Begyűjtési Minisztérium vándorzászlaját és az ezzel járó 35 ezer forint pénzdíjat — melyet városfejlesztési alapra fordítanak — ma délelben 12 órakor adják át a Begyűjtési Minisztérium küldöttei a Szegedi Városi Tanács végrehajtó bizottságának. Az ünnepi gyűlést 12 órai kezdettel a városi tanács nagytermében tartják meg.

A Micsurin Agrártudományi Egyesület szegedi csoportjának kertészeti szakosztálya ma, szombaton délután 6 órai kezdettel előadást tart az Egyesület Horváth Mihály utca 3. szám alatti előadótermében. Előadást tart: Novotny János tudományos főmunkatárs a szobanövények téli és tavaszi ápolásáról. Az előadás után bemutatóra kerülnek az ismertebb szobanövények. Minden tag és érdeklődő szívesen láttnak.

A Szegedi Egyetemi Könyvtár Kiadványai sorozatban most jelent meg Pé-

ter László »Mészöly Gedeon munkássága« című bibliográfiája. A bibliográfia elé bevezetőt írt dr. Baróti Dezső, a Szegedi Tudományegyetem rektora.

A Szegedi Tudományegyetem Marxizmus-Leninizmus Tanszékén (Ady tér 2. III. emelet) «Magyar munkásmozgalom története» kiállítás nyílt. Látogatási idő (vasárnap kivételével) reggel 8-tól délután 5 óráig. Csoportos látogatásokat előre be kell jelenteni a Marxizmus-Leninizmus Tanszékén.

Vasárnap délelőtt a „Délmagyarország” szerkesztősége fogadást tart a Magyar Sajtó Napja alkalmából

A Magyar Sajtó Napja alkalmából január 29-én délelőtt 10 órakor az MSZT klubhelyiségében (Szeged, Horváth Mihály utca 3.) a „Délmagyarország” szerkesztősége fogadást tart.

A „Délmagyarország” olvasóinak, levelezőinek, munkatársainak e baráti találkozó-ján a szerkesztőség értékes ajándékkal jutalmazza meg a legjobb levelezőket. A meghívókat a meghívottak hozzák magukkal.

Kézikönyv a magyar költészet gyöngyszemeiből

Minden ötvenedik vásárló szabadon választott jutalmkönyveket kap

„Hazádnak rendületlenül” címmel nemrég jelentetett meg az Ifjúsági Könyvkiadó egy kis antológiát. „A Magyar Költészet Gyöngyszemei” sorozatban. A finom papírra nyomott, kiselakú, több mint háromszázötven oldalas versgyűjtemény a magyar költészet négyezer évszázad esztendejét — költőinket Bornemisza Pétertől Simon Istvánig — mutatja be kétszáz-harminc versen keresztül. Hogy csak néhány ismerős verset említsünk, szerepel a kötetben Balassi Bálint „Búcsúja hazájától”, vagy „Borivóknak való” költeménye, s a híres Rákóczi-nóta is. Csokonai Vitéz Mihálytól egyebek között „Az estve” című örök-szép költemény, Berzsenyi dűbörgő sorai „A magyarokhoz” — mindkettő: a „Forr a világ bús tengere, ó magyar!” s a „Romlásnak indult hajdan erős magyar!” kezdetű is — aztán Kölcsey Himnusz, Vörösmarty Szózata, „Liszt Ferenchez” címzett verse, a „Gondolatok a könyvtárban”, a „Vén cigány” és az „Előszó”, Petőfi-től az „Egy gondolat bánt engemet” vagy a „Beszél a fákkal a bús őszi szél”, a „Nemzeti dal” és „A XIX. század költőihöz”. Tompa Mihály ismert verse „A gólyához”, utána Arany János szép költeményei és balladái között válogathatunk: itt van „A walesi bárdok” vagy a „Szondi két apródja”, aztán „A régi panasz” és a „Kozmopolita költészet”. Vajda Jánosnak „A virasztók”, Reviczky Gyulának „Március tizenötödikén” című versét is megtalálhatjuk a kötetben. Ady Endrétől a „Magyar jakobinus dala”, „Csák Máté földjén”, „Új tavaszi seregsemele”, „A mesebeli János”, „Hum, új legenda” és „Az Idő rostájában” olvasható többek között, Babits Mihálytól a „Petőfi koszorú”, Kosztolányitól az „Eletre-halálra”, Juhász Gyula, „A Munkásotthon homlokára”, Tóth Árpád „Álarcosan” című versei. József Attila verseiből egészen gazdag gyűjteményt tartalmaz a kötet — köztük a „Favágó”, az „Eszmélet”, a „Hazám” stb. — Illyés Gyulától pedig öt szép költeményt. Radnóti Miklós

legszebb verseit is megtaláljuk itt, köztük a „Levél a hitveshez” címűt. A mai költők közül Zek Zoltán, Benjámin László, Kónya Lajos, Kuczka Péter, Nagy László, Juhász Ferenc és Simon István szerepel a kötetben. De az említett költőkön és verseken kívül másoktól és más költeményeket is megtalálhatunk még a könyvben.

Nagy szolgálatot tett azzal kétszázötvenedik az Ifjúsági Könyvkiadó, hogy a magyar költészet legszebb verseiből összeállította ezt a gazdag gyűjteményt, és megjelenítette tízezer példányban. Mindenkinek könnyen hozzáférhető (ára is olcsó, mindössze 7 forint 50 fillér fűzve, és kötte 12 forint). Az Állami Könyvtérjesztő Vállalat most még azzal tudja meg ezt a kedvezményt — amint a szegedi Lenin utcai könyvesboltban megadtuk —, hogy minden ötvenedik példányhoz egy húszforintos könyvtartalványt is mellékelnek. Ezt az utalványt aztán azonnal beválthatja a szerencsés ötvenedik vásárló saját tetszése szerint a könyvesboltban.

Az asszony, akiről sürgős riportot kellett írnom, az egyik krimi szanatóriumban üdült. Arról volt híres, hogy már egymillió méter szövetet szőtt és a szovjet „milliomosok” gyűlésén megfogadta: a legközelebbi években annyi szövetet ad a népgazdaságnak, amennyi egymillió szovjet asszony számára elegendő.

Kimentem a moszkvai repülőterre, megváltottam a jegyet és az alumínium hácsón felmentem a tágas és világos utasszállító géphe. A felszállást megelőző percekben bement a pilótafülkébe egy nő. Remekül szabott esőköpenyt, s magassarkú körömpöcöt viselt. Kétségbeesés nélkül lehetett.

— Most repül először? — kérdezte a mellettem ülő szemüveges, komoly férfi.

— Nem, már régebben is repültem — válaszoltam.

— Nekem ez az első repülő-utam — mondta. — A jó öreg vasúti kocsit azért többre tartom a repülőgépnél.

— Izlés és idő dolga — jegyeztem meg.

Szomszédom zsebeiből narancsokat rakott át akatáskájába, s közben megjegyezte: — Azt mondják, hogy ha narancsot eszik az ember, jobban bírja a légórvényeket...

A pilótafülkéből kijött egy magas férfi. A polgári légióttá egyenruháját viselte. Nyilván pilóta volt.

— Lám, az ilyen komoly pilóták — suttogta szomszédom az egyenruhás férfi felé intve, — bizalmat keltenek bennem. Ugye, az a lakkipőcs nő, aki az előbb bement a pilótafülkébe, minden bizonynyal a felesége?... — Valószínűleg — válaszoltam.

A repülőgép a beton-kifutóra gördült és a magasba emelkedett. Betekintettem a vezetőfülkébe és észrevettem, hogy az asszony ül a kormányánál. Szarvasbőrkesztyűs keze nyugodtan pihent a kormányon, a

„A MILLIOMOSNŐ”

lábpedálán meg-meg mozdult a „körömpöc”.

— Nos, mi újság? — kérdezte szomszédom, amikor visszatültem a helyemre.

— Az asszony vezeti a gépet, akit az imént láttunk. Pilótanő, ő a gép parancsnoka — válaszoltam.

— Ő vezeti a gépet?! — kiáltotta rémülten a szomszédom. Bólintottam.

— Miért nem szolt erről korábban, a repülőterén?

Hirtelen felugrott, hogy mit akart tenni, azt nem tudom, de én a magasságmérőre mutattam.

— Késő, már 850 méteren vagyunk.

— 850 méter! — hüledezett a szomszédom.

— Dehát, miért ilyen izgatott? — kérdeztem. — A nők vonatokat, villamosokat, gépkocsikat vezetnek, s ez nem nyugtalanítja Önt. Hát akkor most miért olyan izgatott?

— A repülőgép az más — suttogta, félénk tekintetét vetve a szárny felé, amely előtt a sebesen forgó légszavart ezüst korongnak tünt a reggeli napsütésben.

Estefelé megérkezünk. A repülőterén különös módon fogadták a gépet. A repülőter parancsnoka virágcsokrot nyújtott át a vezetőfülkéből kiszálló pilótanőnek és Moszkvából érkezett üdvözlőtáviratot olvasott fel.

Az újságban most azt írhatnánk, hogy „Natalja Alekszejevna Zajceva a tudósítónkkal folytatott beszélgetésében kijelentette...” A hivatalos interjú azonban nem történt meg. Egyszerűen odamentem a pilótanőhöz és megkérdeztem: miért kapott e látszólag közönséges repülőút után virágcsokrot?

— Nagy napom van ma — felelte. — Ezzel az úttal értem

el az első millió kilométert és kezdtem meg a másodikat.

A hír gyorsan elterjedt az utasok között. Közköltészen hatalmas rózsacsokrot vittünk és átadtuk a „milliomosnőnek”.

A nap már lebukott a látóhatár mögött, amikor gépkocsink megállt a szanatórium kapujában, ahol tudomásom szerint a híres szövíő nő töltötte szabadságát. A főorvos, akinél kérdezősködtem, sajnálatlalt tárta szét a kezét:

— Bizony, nem tudok segíteni, már elutazott.

Ejszaka felhívtam a szerkesztőséget és jelentettem, hogy a „textil-milliomosnő” elhagyta a szanatóriumot, közöltem továbbá, hogy viszont én egy „milliomos pilótanő” gépén repültem.

— Az s? lenne rossz, ha róla írna — mondta a szerkesztő.

S lám, itt van olvasóim előtt a riport Natalja Alekszejevna Zajceváról, olyan riport, amelyet maga az élet diktált.

L. KOROBOV